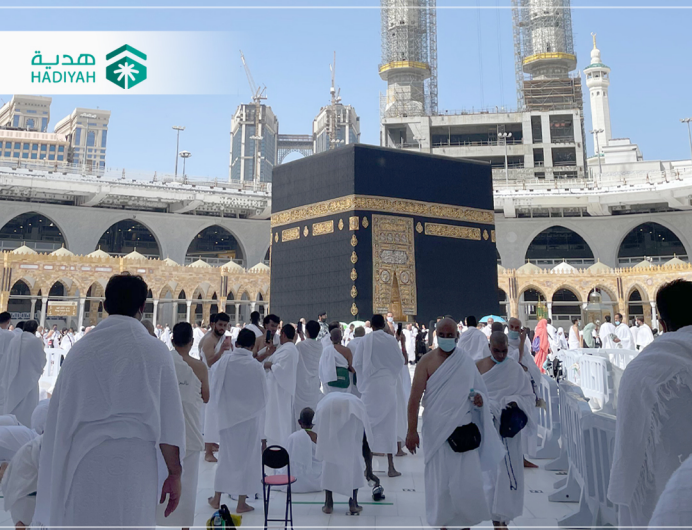

የዑምራ
ኦፊዝያል
ህግጋት አጠር
ያለ ማብራሪያ

አማርኛ

أمهرى

የዑምራ አፈፃፀምና ህግጋት አጠር ያለ ማብራሪያ
የአሰላማዊ አስተምህሮቶችን በተለያዩ ቋንቋዎች
አገልግሎት ማህበር የዕውቀት ዘርፍ ኮሚቴ
ምስጋና ሁሉ የአለማት ጌታ ለሆነው አላህ የተገባ
ነው። የአላህ ሶላትና ሰላም በነብያችን ሙሐመድ፣
በቤተሰቦቻቸውና በባልደረቦቻቸው ላይ ሁሉ
ይሰፈን።

በመቀጠልም፡-

ይህ መልዕክት የዑምራን አፈፃፀም፣ ህግጋትና ስነ
ስርዓት አጠር ባለ መልኩ የሚያብራራ ነው። በዚህም
አንድ ዑምራ አድራጊ በአብዛኛው የሚያሰፈልገውን
ለማብራራት ጥረት አድርገናል።

አላህን ለተከበረው ፊቱ ጥርት ተደርጎ የተዘጋጀ
እንዲያደርግልንና ለመላው ሙስሊሙ ማህበረሰብ
ጠቃሚ እንዲያደርግልን እንጠይቀዋለን።

የአሰላማዊ አስተምህሮቶችን በተለያዩ ቋንቋዎች
አገልግሎት ማህበር የዕውቀት ዘርፍ ኮሚቴ

የመጀመሪያው፡ አምልኮ ተቀባይነት እንዲያገኝ መሟላት ያለባቸው ቅድመ መስፈርቶች፡

ሁለት መስፈርቶች እስካልተሟሉ ድረስ አምልኮ
አላህ ዘንድ ተቀባይነት አይኖረውም።

1

ኢክላስ (ሰራን ለአላህ ፍፁም ማድረግ)፡

ይህም በሰራው የአላህን ፊትና
የመጪውን አለም ምንዳ ለማግኘት
አስቦ መስራት ነው። የበላይ የሆነው
አላህ እንዲህ ብሏል፡

وما أُمِرُوا إِلَّا ليعبدوا الله مخلصين
له الدين حنفاء

"አላህን ሃይማኖትን ለእርሱ ብቻ
አጥሪዎች፤ ቀጥተኞች ሆነው
ሊገዝቡት እንጂ ያልታዘዙ ሲሆኑ
(ተለያዩ)"¹

ነቢዩም የአላህ ሰላትና ሰላም
በእርሳቸው ላይ ይሰፈንና እንዲህ
ብለዋል፡- "ሥራ የሚለካው በኒያ
ብቻ ነው። ሁሉም ሰው
(የሚያገኘው) የነየተውን ልክ ነው።"

ቡኻሪ (1) ላይ ሙስሊም (1907) ላይ
ዘግበውታል።

2

በንግግርም ይሁን በተግባር ስራችን ነቢዩን (የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሰፈን) የተከተለ መሆን አለበት።

ነቢዩ (የአላህ ሰላትና ሰላም
በእርሳቸው ላይ ይሰፈን) እንዲህ
ብለዋል፡

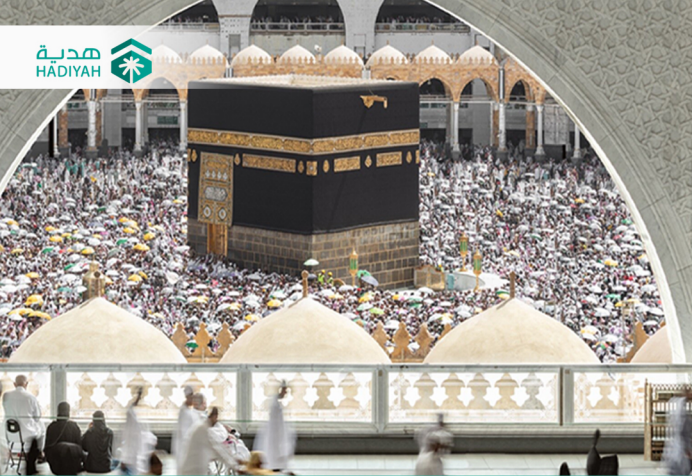
"በዚህ ጉዳያችን ከእርሱ ያልሆነን
አዲስ መጤ ያመጣ ይዞት
የመጣው መጤ ነገር ውድቅ
ነው።"

ቡኻሪ (2697) ላይ ሙስሊም (1718) ላይ
ዘግበውታል። ሙስሊም (1718) ላይ ባስፈሩት
ዘገባቸው

"በርሱ ላይ የኛ ትዕዛዝ የሌለበትን
ነገር የሰራ ሰው ስራው ወደርሱ
ተመላሽ ነው።"

1- የቁርአን አንቀፅ ትርጓሜም፡ ወደርሱና ወደ አምልኮው በመዞር ከርሱ ውጪ ያሉ እካላትን እንዲተዉ እንጂ ሌላ አልታዘዙም ማለት ነው።

ሁለተኛ: የዑምራን አፈፃፀምና ህግጋትን የመማር ብይን:

አላህን በየትኛውም አምልኮ ሊያመልክ የፈለገ ሰው ስራው ሱናውን የገጠመ እንዲሆንለት በጉዳዩ ላይ የነበረውን የነቢዩን (የአላህ ሶላትና ስላም በርሳቸው ላይ ይሰፈንና) መመሪያ ሊማር ይገባዋል። ነቢዩ (የአላህ ሶላትና ስላም በርሳቸው ላይ ይሰፈንና) ሰዎች የርሳቸውን መመሪያ እንዲከተሉና በርሳቸው መመሪያ እንዲመሩ ያነሳሱ ነበር። ከማሊክ ቢን ሑወይሪሥ (አላህ መልካም ስራውን ይውደድለትና) እንደተላለፈው እንዲህ አለ: የአላህ መልክተኛ (የአላህ ሶላትና ስላም በርሳቸው ላይ ይሰፈንና) እንዲህ ብለዋል: "(አስጋገዴን) ሰሰግድ እንዲያችሁት አድርጋችሁ ሰገዱ።" ቡካሪይ (6008) ላይ ዘግበውታል። ከጃቢር (አላህ መልካም ስራውን ይውደድለትና) እንደተላለፈው: እንዲህ አለ: "ነቢዩን (የአላህ ሶላትና ስላም በርሳቸው ላይ ይሰፈንና) የእርድ ቀን በግመላቸው ላይ ሆነው ጠጠር እየወረወሩ እንዲህ ሲሉ ተመለከትኳቸው "ምንአልባት ከዚህ ሐጃ በኋላ ሌላ ሐጅ ማድረግ መቻሉን አላውቅምና የሐጅና ዑምራ ተግባራችሁን ከኔ ውሰዱ።" ሙስሊም (1297) ላይ ዘግበውታል።

ሶስተኛ: የዑምራ ትሩፋት:

ዑምራ ሁለት ትሩፋቶች አሉት: ጥቅል
የሆነ እና ልዩ የሆነ

ጥቅል የሆነ ትሩፋቱ:

1- ከአቡ ሁረይራ (ረዲያሏው ዐንሁ) - አላህ መልካም ሥራቸውን ይውደድላቸውና - እንደተላለፈው እንዲህ ብለዋል: «የአላህ መልክተኛ (ሶላላሁ ዐለይሂ ወስለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሰፈንና እንዲህ ብለዋል: (ከዑምራ እስከ ዑምራ በመካከላቸው የተሰሩትን ወንጀል ማስማሪያ ነው። ተቀባይነት ያለው ሐጅ ለርሱ ከጀነት ውጪ ምንም ምንዳ የለውም።)

ቡካሪይ (1773) ላይ፣ ሙስሊም (1349) ላይ ዘግበውታል።

2- ከዐብደላህ በጎ መስዑድ -አላህ መልካም ሰራቸውን ይውደድላቸውና- እንደተላለፈው እንዲህ አሉ: "የአላህ መልክተኛ (የአላህ ሶላትና ሰላም በርሳቸው ላይ ይሰፈንና) እንዲህ ብለዋል: (ሐጅና ዑምራን አከታትላችሁ አድርጉ። ወናፍ የብረትን፣² የወርቅንና የብርን ቆሻሻ እንደሚያስወግደው እነርሱም ድህነትንና ወንጀልን ያስወግዳሉ። ተቀባይነት ላለው ሐጅ ከጀነት በቀር ሌላ ምንም ምንዳ የለውም።"»

ቲርሚዚይ በተራ ቁጥር (810)፣ ነሳኢይ በተራ ቁጥር (2631) ዘግበውታል።

ልዩ የሆነ ትሩፋቱ ደግሞ በረመዲን ውስጥ ከተደረገ ነው:

ከኢብኑ ዓባስ (አላህ መልካም ሰራቸውን ይውደድላቸውና) እንደተላለፈው: ነቢዩ (የአላህ ሶላትና ሰላም በርሳቸው ላይ ይሰፈንና) እንዲህ ብለዋል: "በረመዲን ውስጥ የሚደረግ ዑምራ ከኔ ጋር እንደሚደረግ ሐጅ ይቆጠራል።"³ ቡካሪይ በቁጥር፣

ሙስሊም በቁጥር (1256) ዘግበውታል።

2- ብረት ቀጥቃጭና እቅላጭ ብረት የሚያዘጋጅበት እሳት ነው። እትተምኢድ የኢብኑ ዐብዱል በር (15/102)

3- ማለትም: በሌሎች ዘገባዎች እንደተዘገበው ከኔ ጋር ከሚደረግ ሐጅ ጋር እኩል ነው ማለት ነው።

هدية
HADIYAH

የዑምራ ኢፈፃፀም

የመጀመሪያው፡ የመዋቂት (የኢሕራም ማድረጊያ ስፍራዎች) ህግጋት፡

1- መዋቂት (የኢሕራም ማድረጊያ ስፍራዎች)፡ ማለት ሐጅ ወይም ዑምራ ማድረግ የፈለገ ሰው ነቢዩ (የአላህ ሶላትና ሰላም በርሳቸው ላይ ይሰፈንና) ኢሕራም እንዲደረግበት የወሰኗቸው ስፍራዎች ናቸው።

2- ከነዚህ ስፍራዎች መካከል በእንዲሁ በኩል ሐጅን ወይም ዑምራን ነይቶ የሚያልፍ ሰው ከዛ ስፍራ ኢሕራም ማድረግ ግዴታው ነው። ያለ ኢሕራምም ያንን ስፍራ ማለፍ አይፈቀድለትም።

3- ከነዚህ ኢሕራም ማድረጊያ ስፍራዎች ይልቅ ወደ መካ ቅርብ የሆነ ሰው የርሱ ኢሕራም ማድረጊያ ስፍራው (ሚቃቱ) ያለበት ስፍራ ነው። ካለበት ስፍራ ሆኖ ሐጅንም ይሁን ዑምራን ኢሕራም ያደርጋል።

3- የመካ ነዋሪዎችና ከመካ ኢሕራም የሚያደርጉ ሰዎች ለሐጅ ከሆነ ከዛው ከመካ ኢሕራም ያደርጋሉ። ዑምራህ ከሆነ ግን ከሐረም ውጪ ወደሚገኝ ወደ ተንዲምና የመሳሰሉት በመውጣት ኢሕራም ያደርጋሉ።

5- በአየር የሚሄድ የሆነ ሰው በራሪው ኢሕራም በማድረጊያ ሰፍራው (ሚቃቱ) ትይዩ ሲሆን ኢሕራም ያደርጋል። የኢሕራም ማድረጊያ ሰፍራውን (ሚቃቱን) ትይዩ ከመሆኑ በፊትም ለኢሕራም ይዘጋጃል። እንዲሁም የኢሕራም ልብሰንም ይለብሳል። ልክ በራሪው ከኢሕራም ማድረጊያ ሰፍራ (ከሚቃቱ) ትይዩ ሲሆን ወዲያው ኢሕራም ያደርጋል። ከበራሪው እስከወርድ ድረስ ኢሕራሙን ማዘግየት አይፈቀድለትም። በራሪው ስለሚፈጥን ከኢሕራም ማድረጊያ ሰፍራው ኢሕራም ሳያደርግ እንዳያልፍ ከሰጋ በራሪው ኢሕራም ማድረጊያ ሰፍራውን ትይዩ ከመሆኑ በፊት ለጥንቃቄ ያህል ተልቢያውን (ለበይከ አልላሁመ ለበይከ) እያለ መጀመር ይችላል።

ሁለተኛ: የኢሕራም አፈፃፀምና ህግጋት:

ኢሕራም ማድረግ ለፈለገ ሰው ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን መፈፀሙ የተደነገገ ነው:

1- ገላ መታጠብ: ይህም ለወንድም ይሁን ለሴት የወር አበባና የወሊድ ደም ላይ ላለች ሴት ሳይቀር አፅንዖት የተሰጠው ሱና ነው።

2- ከዑድ ቅባት ወይም ከሌላ ካገኘው ጥሩ መአዛ ካለው ቅባት ጭንቅላቱንና ፃሙን መቀባት። የተቀባው ቅባት ወይም ሽቶ መአዛው ከኢሕራም በኋላ መቅራቱ ምንም ጉዳት የለውም። ሴት ከሆነች ግን ባዳ ወንዶች እንዳያሸቱት ሲባል ሽታ ያለውን ቅባት መቀባት አይፈቀድላትም።

3- የኢሕራም ልብስ መልበስ: ይህም ሽርጥና ኩታ ነው። ሱናው ነጮጭና ንፁህ ወይም አዳዲስ መሆናቸው ነው። ሴት ልጅ ግን በጌጥ ያልተገላለጠች ሆና የፈለገችውን ልብስ ለብሳ ኢሕራም ታደርጋለች። ነገር ግን ኒቃብና ጓንት ከመልበስ ትቆጠባለች። ፊቷንና እጇንም ከነዚህ ውጪ ባለ ልብስ ትሸፍናለች።

4- ግዴታም ይህን ወይም ሱና የተደነገገ ከሆነ ሶላት ከሰገዱ በኋላ ኢሕራም ማድረግ፤ ግዴታ ግን አይደለም።

5- (ለብበይክ አልላሁምም ዑምራህ) ይላል። ለሌላ ሰው ከሆነ ዑምራ ያደረገው (ለብበይክ አልላሁም ዑምረተን ዐን ፋላን) ይላል። ፋላን (እከሌ) በሚለው ፋንታ ዑምራ የሚያደርግለትን ሰው ስም ይተካበት።

6- ኢሕራም ማድረግ የፈለገ ሰው የሐጅ ወይም የዑምራ ስነ ሰርዓቱን አሟልቶ ከመስራት የሚያደናቅፈኝ ነገር ይከሰታል ብሎ ከፈራ ኢሕራም ሲያደርግ (ለብበይክ አልላሁም ዑምራህ፣ የሚያግደኝ ነገር ከተከሰተ የኢሕራሜ ፍፃሜ የታገድኩበት ቦታ ነው።) በማለት መስፈርት ማስቀመጥ ይፈቀድለታል። ኢሕራም ሲያደርግ ይህንን መስፈርት ካስቀመጠ በኋላ የሐጁን ወይም የዑምራውን ስነ ሰርዓት ከመሙላት የሚያግድ ነገር ከተከሰተ በዛው ወቅት ከኢሕራሙ ይፈታል። ምንም የማድረግ ግዴታም አይኖርበትም።

7- ከዚያም ተልቢያ አብዝቶ ይበል። አባባሉም (ለበይክ አልላሁምም ለበይክ፣ ለበይክ ላ ሸሪክ ለክ ለበይክ፣ ኢንነል ሐምደ ወንኒዕመተ ለክ ወልሙልክ ላ ሸሪክ ለክ)⁴ ወንድ ከሆነ ተልቢያውን ሲል ድምፁን ከፍ ያደርጋል። ሴትም ብትሆን ባዳ ወንዶች ባሉበት ቦታ እስካልሆነች ድረስ ድምጿን ከፍ ታደርጋለች። ኢሕራም ላይ ያለ ሰው ተልቢያ ማብዛት ይገባዋል። በተለይ ሁኔታዎችና ወቅቶች ሲለዋወጡ ለምሳሌ ከፍታ ሲወጣ ወይም ቁልቁለት ሲወርድ ወይም ምሽት ወይም ንጋት ሲደርስ ተልቢያ አብዝቶ ይበል።

4- ሰውዬው (ለብበይክ) ማለቱ ትርጉሙ፡ ጌታዬ ሆይ! ደግሜ ደግሜ ጥሪህን አቤት ብያለሁ። ሃሳቡም ሰውዬው የጌታውን ጥሪ ማክበሩንና ትእዛዙን ፈፃሚ መሆኑን እየገለፀ ነው። "ኢንነል ሐምደ ወንኒዕመተ ለክ ወልሙልክ" (ሐምድ) ማለት ተመሰጋጅን ወዴታንና ልቅናን ባቀፈ ምሉዕ ባህሪያት ማውሳት ማለት ነው። ደግሞ ካመሰገነ ውዳሴ ይባላል። (ወንኒዕመተ) ማለት እላህ ባሮቹ ፍላጎታቸው እንዲሳካ እና የሚጎዳቸው እንዲወገድ ፀጋውን መዋሉ ነው። (አልሙልክ) ማለት ንግስናም ያንተ ነው። እላህ ተባረከ ወተባላ ብቻ ነው ንጉሱ ማለት ነው። (ላ ሸሪክ ለክ) ማለት እላህ ብቸኛ በሆነበት ምሉዕ ባህሪያት እንድም የሚጋራው የለም ማለት ነው። እላህ ብቸኛ የሆነበት ሲባልም ለምሳሌ በንግስና፣ በመፍጠር፣ በማስተናበርና በተመላከነት ያለውን ብቸኝነት ይጠቀሳሉ። ከመጀመሩ ፈታዋና ረሳኢሉል ዑሠይሚን (22/96) አጠር ተደርጎ የቀረበ።

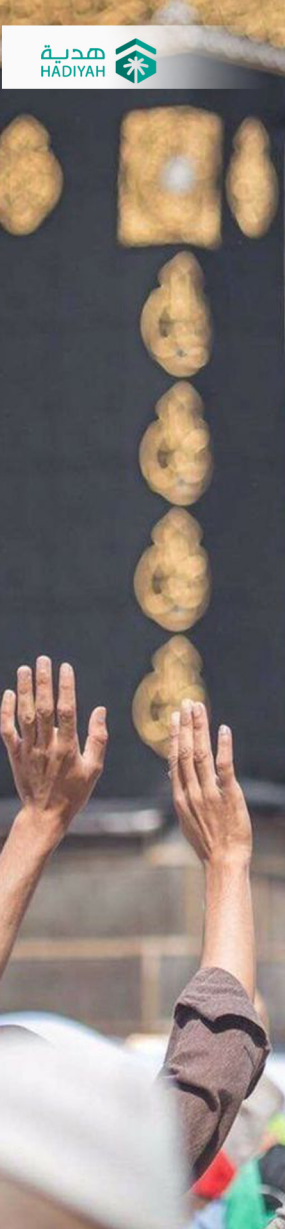
8- በዑምራ ወቅት ኢሕራም ካደረገበት ጊዜ ጀምሮ ጦዋፍ እስኪጀምር ድረስ ተልቢያ ማድረግ የተደነገገ ነው።

9- ኢሕራም ያደረገ ሰው እንደ ሙሕሪም ከኢሕራሙ እስኪፈታ ድረስ የሚከለከላቸው ነገሮችን ከመዳፈር መጠንቀቅ ግዴታው ነው።

ሶስተኛ: የጦዋፍ አፈፃፀም:

1- ኢሕራም ያደረገ ሰው መስጂደል ሐራም ሲገባ ቀኝ እግሩን ማስቀደሙ ሱና ነው። መስጂድ ሲገባ የሚባለውን ዱዓም ይበል። መስጂድ ሲገባ ከሚባሉ ዱዓዎች መካከል እጅግ የተረጋገጠው ዱዓ "አልላሁምሙ-ፍተሕ ሊ አብዋበ ረሕመቲክ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! የእዝነት በርህን ክፈትልኝ" ማለት ነው። ይህን ዱዓ የሚለውም መስጂደል ሐራም ሲገባ ብቻ ሳይሆን ማንኛውም መስጂድ ሲገባ ነው።

2- ጦዋፍ መጀመር የፈለገ ጊዜ ተልቢያውን ያቋርጣል። "የኢድጢባዕ" አለባበስ ይለብሳል። አለባበሱም: የኩታውን መሃል ቀኝ ብብቱ ስር በመክተት የኩታውን ጫፍ በግራ ትከሻው ላይ ማድረግ ነው። ጦዋፍ አድርጎ እንደጨረሰም ኩታውን ከጦዋፍ በፊት ወደነበረበት አለባበስ ይመልስዋል። የኢድጢባዕ አለባበስ የሚፈፀመው በጦዋፍ ወቅት ብቻ ስለሆነ ነው።

3- ቀጥሎ ወደ ሐጀረል አሰወድ (ጥቁሩ ድንጋይ) ቀደም በማለት በቀኝ እጁ ጥቁሩን ድንጋይ በመዳበስ ይሰመዋል፤ መሳሙ ካልገራለት በእጁ ይዳብሰና እጁን ይሳም፤ ይህም ካልገራለት በእጁ ሰላም ይለዋል ወይም እንደ ዘንግና የመሳሰሉትን ነገር በመዳበስ ይሰመዋል። ይህም ካልገራለት ወደ ሐጀረል አሰወድ በመዞር እጁን ወደርሷ በመጠቆም እጁን ሳይሰም ያልፋል። ምንም ሳይገፋፋ ሰዎችን ሳያውክና በሰዎች ሳይታወክ መፈፀም በላጭ ነው።

4- ሐጀረል አሰወድን (ጥቁሩን ድንጋይ) ሲዳብስ ወይም ወደርሱ ሲጠቁም (አላሁ አክበር) ይበል።

5- ከዚያም ቀኝ አቅጣጫን በመያዝ በይተል ሐራምን በግራው በኩል ያደርጋል። ሩክነል የማኒ ጋር ሲደርሰም ሳይሰመው ይዳብሰዋል። ይህ ካልገራለት ምንም ሳይገፋፋም በእጇም ወደርሱ ሳይጠቁም ያልፋል።

6- በሩክነል የማኒ እና ሐጀረል አሰወድ መካከል ሲደርሰ (ረብበና አቲና ፊ ዱንያ ሐሰነተን ወፊልኸረቲ ሐሰነተን ወቂና ዓዛበን-ናር) ይበል። ትርጉሙም (ጌታችን ሆይ! በምድረ አለም ደግን ነገር (ፀጋን) በመጨረሻይቱም አገር ደግን ነገር (ገነትን) ሰጠን፤ የእሳትንም ቅጣት ጠብቀን።) ማለት ነው።

7- በሐጀረል አሰወድ በኩል ባለፈ ቁጥር በእጇ ወደርሱ እየጠቆመ (አላሁ አክበር) ይበል።

8- በተቀሩት የጦዋፍ ዙሮች የፈለገውን ዚክር፣ ዱዓና ቁርኣን ይበል።

9- ሱናው በሶስቱ የመጀመሪያ ዙሮች ሶምሶማ ማድረግ ነው። ሶምሶማ ማለት፡ እርምጃዎችን ከማቀራረብ ጋር ፈጠን ያለ አረማመድ መራመድ ነው። የተቀሩትን አራት ዙሮች ግን የተለመደውን እርምጃ እንጂ የሚራመደው ሶምሶማ አያደርግም።

10- ጠዋፋን አሟልቶ እንደጨረሰም ወደ መቃም ኢብራሂም በመሄድ ይህንን ይበል፡

(وَاتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى)

(ወትተኪዙ ሚን መቃሚ ኢብራሂም መሶላ) ትርጉሙም (ከኢብራሂምም መቆሚያ መስገጃን አድርጉ።) ማለት ነው። ቀጥሎ ከገራለት ሁለት ረከዓን ከመቃሙ ኢብራሂም ኋላ ይሰግዳል። ካልገራለት ደግሞ መስጂዱ ውስጥ በሚገኝ ማንኛውም ሰፍራ ይሰግዳል። በመጀመሪያው ረከዓ ከፋቴሐ በኋላ፡

(قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ)

(ቁል ያ አይዩሃል ካፊሩን) ይቀራል። በሁለተኛው ረከዓ ከፋቴሐ በኋላ

(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ)

(ቁል ሁወሏሁ አሐድ) ይቀራል።

አራተኛ፡ የሰዕይ (በሰፋና መርዋ መካከል የመርጥ) አፈፃፀም፡

1- ጠዋፍና ሁለቱን ረከዓዎች ባጠናቀቀ ጊዜ ወደ ሰዕይ ማድረጊያ ሰፍራ ይወጣል። ወደ ሰፋ የቀረበ ጊዜም ይህንን ይበል፡

(إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ)

(እንነሰ-ሰፋ ወልመርወተ ሚን ሸዓኢሪልሏህ) ትርጉሙም (ሰፋና መርዋ ከአላህ (ትእዛዝ መፈፀሚያ) ምልክቶች ናቸው።) ማለት ነው። ከዚያም "አላህ ከጀመረበት እጀምራለሁ።" ይላል።

2- ቀጥሎ ካዕባን መመልከት እስኪቻል ወይም ወደ ካዕባ እቅጣጫ ዘሮ ካዕባን እስከሚቅጣጭ ድረስ ወደ ሰፋ ይወጣል። አላህን በመነጠል ተክቢራ ይላል። (ላ ኢላሃ ኢለሏህ ወሕደሁ ላ ሽሪከ ለህ፤ ለሁል ሙልኩ ወለሁል ሐምዱ ወሁወ ዐላ ኩሊ ሸይኢን ቀዲር፤ ላ ኢላሃ ኢለሏህ ወሕደህ፤ አንጀዘ ወዕደህ፤ ወነሰረ ዐብደህ፤ ወሀዘመል አሕዛብ ወሕደህ) የሚለውን ውዳሴ ሶስት ጊዜ ደጋግሞ ይበል። በየመሃሉም ዱዓ ያድርግ።

3- ቀጥሎ ከሶፋ ወደ መርዋ እየተራመደ ይወርዳል። አረንጓዴው ምልክት ዘንድ ሲደርስም በደንብ ይሮጣል። ሁለተኛው አረንጓዴ ምልክት ዘንድ ሲደርስ የተለመደውን እርምጃ ይራመድ። በደንብ መሮጥ ለሴት ልጅ አልተደነገገላትም።

4- መርዋ ዘንድ የደረሰ ጊዜ ሰፋ ላይ የፈፀመውን አምሳያ ማድረግ ተደንግጎለታል። (ቁጥር ሁለት ላይ ቀደም ብሎ የተጠቀሰውን)

5- ከዚያም ከመርዋ ወደ ሶፋ እየተራመደ ይውረድ። አረንጓዴው ምልክት ዘንድ የደረሰ ጊዜም በደንብ ይሮጥና ሁለተኛው አረንጓዴ ምልክት ዘንድ የደረሰ ጊዜ የተለመደውን እርምጃ ይራመዳል።

6- ሰባት ዙር እስኪሞላ ድረስም ልክ በዚሁ መልኩ ይፈፅማል። ከሶፋ ተነስቶ መርዋ እስኪደርስ ያለው ጉዞ አንድ ዙር ይባላል። ከመርዋ ወደ ሶፋ ሲመለስ ደግሞ ሁለተኛ ዙር ይባላል።

7- ሰዕይ በሚያደርግ (በሚሮጥበት) ጊዜ የፈለገውን ዚክር፣ ዱዓና ቁርአን ይበል።

አምስተኛ፡ ፀጉርን የመላጩት ወይም የማሳጠር አፈፃፀም

1- ዑምራ አድራጊው ጦዋፋንና መርጠን እንዳሟላ ወንድ ከሆነ ጭንቅላቱን መላጩቱ ወይም ማሳጠሩ ግዴታ ነው። ሱናው መላ ጭንቅላትን መላጩት ወይም ማሳጠር ነው።

2- ዑምራው የተፈፀመው እስከ ሐጅ ባለው ጊዜ ድረስ የጭንቅላት ፀጉር ድጋሚ በማይበቅልበት ልክ በአጭር ወቅት ካልሆነ በቀር መላጩቱ ከማሳጠር በላይ ነው። እንደዚያ ከሆነ ግን በማሳጠር ላይ ብቻ ይቆጠብ።

3- ዑምራ አድራጊዋ ሴት ከሆነች ከፀጉሯ ጫፍ የጣት ክፋይ ያህል ታሳጥር።

ኢሕራም ያደረገ ሰው የሚከለክላቸው ነገሮች

ኢሕራም ላይ ክልክል የሆኑ ነገሮች የሚከተሉት ናቸው

1- ሰውነቱ ላይ የሚገኝን ማንኛውንም ፀጉር መላጩት ወይም ማሳጠር፤

2- የጸገርንም ይሁን የእጅ ጥፍርን ሙሉ ለሙሉም ይሁን የተወሰነውን መቁረጥ፤

3- ከጭንቅላት ጋር የሚነካካ በሆነ ነገር ጭንቅላትን መሸፈን፤ ለምሳሌ፡ ኮፊያና ጥምጣም፣ ኩታን ወይም መሀረቡን ጭንቅላት ላይ ማድረግ ወይም ብርድልብስ ወይም ካርቶንና ከነዚህ ውጪም መስል ነገሮችን ለጭንቅላት መሸፈኛ የሚታሰቡ ነገሮችን ጭንቅላት ላይ ማድረግ ነው። ይህ ክልክል ግን ሴቶችን ሳይሆን ወንዶችን ብቻ ነው የሚመለከተው።

4- የተለመደውን በሰውነት ልክ ተለክተው የሚዘጋጁ ልብሶችን በተለመደው መልኩ መልበስ ነው፤ ለምሳሌ ያህል ሙሉ የተሰፋ ልብሶች፣ ሱሪ፣ ጀለቢያ፣ ካልሲ፣ ጓንት ይጠቀሳሉ። ይህ ግን ሴቶችን ሳይሆን ወንዶችን ብቻ የሚመለከት ነው። ሴት ልጅ የምትከለከው፡-

▶ ኒቃብ ወይም ማንኛውም ኒቃብን የመሰሉ ፊት መሸፈኛዎችን መልበስ ነው፤ ባዳ ወንዶች ፊት ከሆነች ግን መሸፈኛው ከፊቷ ጋር ቢነካካ እንኳ በተለመደው ፊት መሸፈኛ ፊቷን የመሸፈን ግዴታ አለባት። ፊቷን ስትሸፍን ከፊቷ ጋር እንዳይነካካ በሚል ጭንቅላት ማሰሪያ ወይም የመሳሰሉትን መጠቀም አይደነግግላትም። ይህ የተደነገገ መሆኑን የሚጠቁምም ምንም ማስረጃ የለምና።

▶ እጆቿ ላይ ጓንቶችን ማጥለቅም ትከለከላለች፤ ባዳ ወንዶች ፊት ግን እጆቿን ዓባያዋ ውስጥ በመክተት የመሸፈን ግዴታ አለባት።

5- በተጨማሪ ኢሕራም ላይ ያለ ሰው ከሚከለከላቸው ነገሮች ሰውነቱን ወይም የኢሕራም ልብሱን ሽቶ መቀባት፤

6- የየብስ እስሶችን አድኖ መግደል ወይም ባይገድሉ እንኳን የማደን ሙከራ ማድረግ፤

7- ለራሱም ይሁን ለሌላ ሰው ማጨት፤

8- ኒካሕ ማስር፤

9- ከግንኙነት ውጪ ያለ የሰሜት መነካካት ለምሳሌ መሳምና በሰሜት መተሻሸት፤

10- ግብረሰጋ ግንኙነት ማድረግ፤

አላህ የበለጠ ዐዋቂ ነው። የአላህ ውዳሴና ስላም

በነቢያችን መሐመድ ላይ ይሰፈን!

የዑምራ ተግባራት ማጠቃለያ (የመጽሐፉ ውጫዊ ልባጅ ላይ ወይም የመጨረሻው ገጽ ላይ ይሆናል)

- 1- ገላ መታጠብ
- 2- ሽቶ መቀባት
- 3- የኢሕራም ልብስ መልበስ
- 4- ኢሕራም እርሱም: ወደ ዑምራ ወይም ሐጅ ተግባር መግቢያ ኒያ ነው።
- 5- ተልቢያ
- 6- በአላህ ቤት ጠዋፍ ማድረግ
- 7- ከመቃሙ ኢብራሂም ሷላ ሁለት ረከዓ መስገድ
- 8- በስፋና መርዋ መካከል መሮጥ
- 9- መላጩት ወይም ማሳጠር

ማውጫ

የዑምራ ክፈፃፀምና ህግጋት አጠር ያለ ማብራሪያ	1
መግቢያ	1
የመጀመሪያው፡ አምልኮ ተቀባይነት እንዲያገኝ መሟላት ያለባቸው ቅድመ መስፈርቶች፡	2
ሁለተኛ፡ የዑምራን ክፈፃፀምና ህግጋትን የመማር ብይን፡	3
ሶስተኛ፡ የዑምራ ትሩፋት፡	4
የዑምራ ክፈፃፀም	5
የመጀመሪያው፡ የመዋቂት (የኢሕራም ማድረጊያ ሰፍራዎች) ህግጋት፡	6
ሁለተኛ፡ የኢሕራም ክፈፃፀምና ህግጋት፡	8
ሶስተኛ፡ የጦዋፍ ክፈፃፀም፡	10
አራተኛ፡ የሰዕይ (በሰፋና መርዋ መካከል የመሮጥ) ክፈፃፀም፡	13
አምስተኛ፡ ፀጉርን የመላጨት ወይም የማሳጠር ክፈፃፀም	15
ኢሕራም ያደረገ ሰው የሚከለክላቸው ነገሮች	16
የዑምራ ተግባራት ማጠቃለያ (የመጽሐፉ ውጫዊ ልባጅ ላይ ወይም የመጨረሻው ገጽ ላይ ይሆናል)	18

HADIYAH
HAJI & MU'TAMR'S GIFT

هدية
هدية الحاج والمتممر

www.hadiyah.org.sa